

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาคุณภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5 มีการสรุปการวิจัยในบทนี้ โดยมีการกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5 จำนวน 658 คน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจที่เป็นของดร.นิพนธ์ ไทยพานิช ซึ่งได้ประยุกต์มาจาก ทฤษฎีคุณภาพของคาร์ล จุง ไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 658 ฉบับ โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ส่วนการส่งกลับคืนให้บริกาทางไปรษณีย์ โดยได้รับแบบสำรวจกลับคืนมาจำนวน 623 ฉบับ เก็บแบบสำรวจที่สมบูรณ์ จำนวน 606 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.1 การวิเคราะห์ข้อมูลนำเอาข้อมูลที่ได้ออกมาเป็นประเภทคุณภาพ แล้ววิเคราะห์โดยใช้ การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. เพศ

ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

2. อายุ

ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31 - 35 ปี

3. อายุราชการ

ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุราชการอยู่ในช่วง 11 - 15 ปี

4. วุฒิทางการศึกษา

ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี

5. ตำแหน่ง

ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นครูหัวหน้าวิชาการโรงเรียน

6. ขนาดโรงเรียน

ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง

ตอนที่ 2 บุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามสถานภาพแล้วปรากฏผลคือ

1. เพศ

บุคลิกภาพของผู้มี เทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาตาม เพศแล้ว มีบุคลิกภาพในแต่ละด้านดังนี้ ด้านทัศนคติส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภท เก็บตัว โดยเพศชายมีบุคลิกภาพประเภทนี้มากกว่า เพศหญิง ด้านการรับรู้ความเป็นจริงส่วนใหญ่ มีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว โดยเพศหญิงมีบุคลิกภาพประเภทนี้มากกว่า เพศชาย ด้านการพิจารณาตัดสินค่อสิ่งที่รับรู้ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทการใช้ความคิดในการ ตัดสินใจ โดยเพศหญิงมีบุคลิกภาพประเภทนี้มากกว่า เพศชายด้านแบบนิยมที่ใช้ในการตัดสินใจ ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทใช้การตัดสินใจ โดยเพศชายมีบุคลิกภาพประเภทนี้มากกว่า เพศหญิง

2. อายุ

ผู้มี เทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาตาม

อายุแล้ว ผลปรากฏว่า โดยส่วนใหญ่แล้วมีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว ยกเว้นในช่วงอายุน้อยกว่า 31 ปี, อายุ 31 - 35 ปี และอายุ 41 - 45 ปี ที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผย ด้านการรับรู้ ความเป็นจริงทุกช่วงอายุส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว ด้านการ พิจารณาตัดสินค่อสิ่งที่รับรู้ พบว่า ทุกช่วงอายุส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทการใช้ความคิดในการ ตัดสินใจ ส่วนด้านแบบนิยมที่ใช้ในการตัดสินใจ ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทใช้การตัดสินใจ ยกเว้นช่วงอายุน้อยกว่า 31 ปี มีบุคลิกภาพประเภทใช้การรับรู้ และช่วงอายุ 41 - 45 ปี มีบุคลิกภาพประเภทใช้การรับรู้และประ เภทใช้การตัดสินใจเท่ากัน

3. อายุราชการ

บุคลิกภาพของผู้มี เทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาตามอายุราชการแล้วผลปรากฏว่า ด้านทัศนคติ ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว และประเภทเปิดเผยเท่ากัน คือ ช่วงอายุราชการน้อยกว่า 6 ปี, 16 - 20 ปี, 31 - 35 ปี และอายุมากกว่า 35 ปี ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว ส่วนช่วงอายุราชการ 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี, 21 - 25 ปี และ 26 - 30 ปี ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทเปิดเผย ด้านการ รับรู้ความเป็นจริง ทุกช่วงอายุราชการส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว ด้านการพิจารณาตัดสินค่อสิ่งที่รับรู้ ทุกช่วงอายุส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทการใช้ความคิดในการ ตัดสินใจ ด้านแบบนิยมที่ใช้ในการตัดสินใจทุกช่วงอายุ ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทใช้การตัดสินใจ

4. วุฒิกการศึกษา

คุณลักษณะของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาตามวุฒิกการศึกษาแล้วผลคือ ด้านทัศนคติระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทเก็บตัวและเปิดเผยเท่ากัน ระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทเก็บตัว ส่วนระดับปริญญาโทส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทเปิดเผย ด้านการรับรู้ความเป็นจริงทุกวุฒิกการศึกษาส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทมีความรู้สึก และการรู้ที่รวดเร็ว ด้านการพิจารณาตัดสินใจต่อสิ่งที่รับรู้ทุกวุฒิกการศึกษาส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะประเภทการใช้ความคิดในการตัดสินใจ ด้านแบบนิยมนที่ใช้ในการตัดสินใจ ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทใช้การตัดสินใจ ยกเว้นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีคุณลักษณะประเภทใช้การรับรู้

5. ตำแหน่ง

คุณลักษณะของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งแล้วผลคือ ด้านทัศนคติ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทเปิดเผย ส่วนครูหัวหน้าวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทเก็บตัว ด้านการรับรู้ความเป็นจริงทุกตำแหน่งส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว ด้านการพิจารณาตัดสินใจต่อสิ่งที่รับรู้ ทุกตำแหน่งส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทการใช้ความคิดในการตัดสินใจ ด้านแบบนิยมนที่ใช้ในการตัดสินใจ ทุกตำแหน่งส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทใช้การตัดสินใจ

6. ขนาดโรงเรียน

คุณลักษณะของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เมื่อพิจารณาตาม

ขนาดโรงเรียน ผลคือ ด้านทัศนคติ ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทเก็บตัว และประเภทเปิดเผยเท่ากัน ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีคุณลักษณะประเภทเก็บตัว ด้านการรับรู้ความเป็นจริงโดยส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่มากมีคุณลักษณะประเภทมีความหยั่งรู้ ด้านการพิจารณาตัดสินใจต่อสิ่งที่รับรู้ทุกขนาด โรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทการใช้ความคิดในการตัดสินใจ ด้านแบบนิยมนที่ใช้ในการตัดสินใจ ทุกขนาดโรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณลักษณะประเภทใช้การตัดสินใจ

7. ประเภทบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด เมื่อพิจารณาตามประเภทบุคลิกภาพโดยภาพรวมแล้วผลคือ

ด้านทัศนคติ ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว

ด้านการรับรู้ความเป็นจริง ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้ลึก และการรู้ที่รวดเร็ว

ด้านการพิจารณาตัดสินคํ่าสั่งที่รับรู้ ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทการใช้ความคิดในการตัดสินใจ

ด้านแบบนิยมนที่ใช้ในการตัดสินใจ ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทใช้การตัดสินใจ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5 สามารถอภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะดังนี้

บุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาด้านทัศนคติ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ หัตถยา หงษ์สิทธิ์ (2531) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 80 คน ศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 183 คน โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสำรวจตัวเองของ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช ซึ่งประยุกต์มาจากทฤษฎีบุคลิกภาพของคาร์ล จุง ใช้วัดบุคลิกภาพ 4 ด้าน พบว่า บุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอ มีบุคลิกภาพประเภทเปิดเผย และยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระชาติ นิกสอน (2524) ที่ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์จังหวัด ในความคิดเห็นของครูใหญ่และครูผู้สอนในเขตการศึกษา 8 ในด้านบุคลิกภาพนั้น ศึกษานิเทศก์ควรเป็นคนเปิดเผย ไม่ปิดบังอำพรางความรู้ ไม่ถือตัว และนอกจากนั้นยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ชารี มณีศรี (2523) ในเรื่องของการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่ศึกษานิเทศก์ศึกษานิเทศก์พึงยึดถือ เนื่องจากว่าหลักในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในข้อหนึ่งนั้น คือ ต้องเป็นคนเที่ยงตรง เปิดเผย ตรงไปตรงมา จากผลการวิจัยหรือแนวคิดส่วนใหญ่ดังกล่าวมาแล้วจะเห็น

ได้ว่า ศึกษานิเทศก์ควรจะมีบุคลิกภาพแบบเปิดเผย แต่จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ซึ่งความจริงแล้วงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์หรือของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนก็เป็นงานในลักษณะเดียวกัน แต่จากผลการวิจัยกลับมีบุคลิกภาพตรงกันข้าม อาจจะเป็นไปได้ว่า ศึกษานิเทศก์นั้น เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ทางด้านการนิเทศการศึกษาโดยตรง ย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการนิเทศการศึกษาเป็นอย่างดี เนื่องจากการเข้าสู่ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำเป็นต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งในข้อหนึ่งที่ว่ามีความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษา และมีเจตนาที่ดีต่อการนิเทศการศึกษา และเมื่อศึกษานิเทศก์มีความรู้ความเข้าใจย่อมปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ กล่าวทำ ไม่มีการปิดบัง แต่สำหรับผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนส่วนใหญ่ก็จะเป็นครูในโรงเรียนนั้น ๆ ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่นิเทศศึกษานอกเหนือไปจากงานสอนอีกด้านหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นครูวิชาการ, ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการหรือรวมถึงตัวผู้บริหารโรงเรียนเองด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้นิเทศการศึกษาในโรงเรียนส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่นิเทศตามตำแหน่ง หมายความว่า ถ้าเป็นครูวิชาการ หรือเป็นผู้บริหารก็ต้องทำหน้าที่ด้านการศึกษาด้วย ฉะนั้น จึงเป็นไปได้ว่าผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศนั้นมีความรู้ทางด้านการศึกษาไม่ดีเท่าที่ควร ฉะนั้นเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านนี้เลย ทำให้ไม่มีความมั่นใจ ไม่กล้าพูด ไม่กล้าทำ ทำให้มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และนอกจากนั้น ครูผู้ร่วมงานในโรงเรียนก็อาจมีส่วนต่อบุคลิกภาพของผู้นิเทศในโรงเรียนด้วย เนื่องจากว่าครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนก็มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศการศึกษาอยู่แล้ว เมื่อครูที่ปฏิบัติหน้าที่นิเทศมาทำการนิเทศในโรงเรียน ทำให้มองไปในแง่ที่ว่า มาประเมิน มาจับผิด หรือตรวจตรา จึงมักไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับผู้นิเทศ ทำให้ผู้นิเทศเกิดความเกรงใจ ไม่กล้าที่จะแนะนำหรือเสนอแนะ หรือทำการช่วยเหลือเพราะกลัว ไม่เป็นที่พอใจแก่ผู้รับการนิเทศ ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนเดียวกัน ทำให้ผู้นิเทศจำเป็นต้องเก็บความรู้ลึกหรือสิ่งต่าง ๆ ที่พบไว้ในใจ กลายเป็นคนแบบประเภทเก็บตัว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประสงค์ สังฆะไชย (2527) นิวัตร นาคะเวช (2528) ที่ว่า โรงเรียนขาดผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถ ครูขาดความสนใจ และความร่วมมือ ทั้งยังไม่ยอมรับไม่ศรัทธาผู้นิเทศภายในโรงเรียน และไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศโรงเรียน ขาดการวางแผนการนิเทศภายใน ทำให้การนิเทศเป็นไปไม่ต่อเนื่อง ขาดการติดตาม และประเมินผล ขาดงบประมาณ และขาดขวัญกำลังใจ

เมื่อพิจารณาบุคลิกภาพด้านทัศนคติ ตามสถานภาพพบว่า ผู้นิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน อายุระหว่าง 31 - 35 ปี, อายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี มีบุคลิกภาพประเภท เปิดเผย ซึ่งก็สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนีย์ เฟื่องฟูเกียรติ (2531) ที่พบว่า ผู้นิเทศที่มี อายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ฉะนั้นจึงทำให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา และเมื่อพิจารณาตาม วุฒิการศึกษาแล้ว ผู้นิเทศการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาโท มีบุคลิกภาพประเภทเปิดเผยมากกว่า วุฒิปริญญาตรีหรือระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นเพราะว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศศึกษามากกว่าผู้ที่จบระดับปริญญาตรี ดังที่งานวิจัยของ อุทัย สร้อยสุข (2520) และปราโมทย์ สุวรรณกิจ (2531) พบว่า ผู้นิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียนที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทมีความเข้าใจต่องานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน มากกว่าผู้นิเทศที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนั้น จึงทำให้ผู้นิเทศที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีความมั่นใจ มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนให้มีคุณภาพและ เพื่อเป็นการ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการด้วย และ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งแล้วก็พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบุคลิกภาพประเภทเปิดเผยมากกว่าครูหัวหน้าวิชาการโรงเรียน ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะ ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการทำงาน ต้องพบกับปัญหาและการตัดสินใจ บามาก ทำให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และนอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนยังได้ผ่านการ อบรมสัมมนามาก่อนที่จะรับตำแหน่งด้วย ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนย่อมต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูง จึงมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยศักดิ์ สักดิ์สวัสดิ์ (2531) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจการนิเทศการศึกษาในระดับ มาก ด้านขนาดของโรงเรียนพบว่า ผู้นิเทศการศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่มาก มีบุคลิกภาพประเภทเปิดเผย อาจเป็นเพราะว่าในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมาก มีอุปกรณ์ งบประมาณที่พร้อมเพียง การปฏิบัติงานด้านการสอนก็ไม่มากจนเกินไป ทำให้ผู้รับการ นิเทศให้ความสนใจในการนิเทศ เพื่อจะนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งเมื่อผู้รับการนิเทศ ให้ความสนใจ ก็ทำให้ผู้นิเทศมีความมั่นใจมากขึ้น ทำให้มีบุคลิกภาพประเภทเปิดเผย

บุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการรับรู้ ความเป็นจริง พบว่า มีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หัตยา หงษ์สิทธิ์ (2531) ที่พบว่า ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุทธิมาลัย กระจ่างวุฒิ (2532) ที่พบว่า ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว เนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่างานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนั้นผู้นิเทศการศึกษาต้องมีการพบปะกับครูผู้สอน ให้ความสำคัญช่วยเหลือส่งเสริม แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนเป็นหลักสำคัญ ฉะนั้นผู้นิเทศจึงจำเป็นต้องมีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่าศึกษานิเทศก์ต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี สื่อสารได้อย่างชัดเจนถูกต้อง มีความเชื่อมั่นในตนเองและต้องสามารถเข้าใจผู้อื่นได้เป็นอย่างดีเช่นกัน สามารถปรับตัวได้ดี (ชาลี มณีศรี, 2529) และนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2525) ที่ว่าคุณสมบัติประจำตัวของผู้นิเทศต้องมีความคิดริเริ่มดี มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และว่องไวต่อการรับรู้

บุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพิจารณาตัดสินใจ สิ่งรับรู้ พบว่ามีบุคลิกภาพประเภทการใช้ความคิดในการตัดสินใจ อาจเป็นเพราะว่าภารกิจของผู้นิเทศศึกษานั้น เมื่ออยู่ในภาวะที่ต้องตัดสินใจนั้นจะต้องใช้เหตุผล มีหลักเกณฑ์ มีขั้นตอน สามารถตัดสินใจได้อย่างมีพลัง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ถวิล วรรณปะเก (2524) ที่พบว่า ครูผู้สอนเห็นด้วยกับการที่ผู้นิเทศต้องเป็นผู้สามารถตัดสินใจได้รวดเร็วและแม่นยำ นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการวิจัยตรงกับของ หัตยา หงษ์สิทธิ์ (2531) ที่ว่า ศึกษานิเทศก์มีบุคลิกภาพประเภทใช้ความคิดในการตัดสินใจ เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ สุทธิมาลัย กระจ่างวุฒิ (2532) ที่พบว่า ผู้นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีบุคลิกภาพประเภทใช้ความคิดในการตัดสินใจ

บุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาด้านแบบนิยมนที่ใช้ในการตัดสินใจ พบว่า มีบุคลิกภาพประเภทใช้การตัดสินใจ คือ สามารถตัดสินใจได้ง่ายและกระทำอย่างรวดเร็ว จะไม่มีความสับสนข้องใจ ไม่มีความสับสนหรือความขัดแย้งในใจมากนัก เมื่อต้องพบกับสถานการณ์การตัดสินใจ ซึ่งดีเป็นบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เนื่องจากว่าผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นบุคลากรที่อยู่ภายในโรงเรียนที่มีความรู้ความ

สามารถในการช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ครูอื่น ๆ ในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (วินัย มากระจันทร์, 2532) ฉะนั้น เมื่อหน้าที่ของผู้นิเทศ การศึกษาเป็นดังกล่าวมาแล้ว บุคลิกภาพประเภทใช้การตัดสินใจ จึงแสดงออกมาเป็นบุคลิกภาพ ของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังตรงกับงานวิจัยของ ทศยา หงษ์สิทธิ์ (2531) และของ สุทธิมาลัย กระจำจวุฒิ (2532) ที่ว่าศึกษานิเทศก์ สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา มี บุคลิกภาพประเภทใช้การตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1. จากผลการวิจัยด้านทัศนคติพบว่า ผู้นิเทศการศึกษาส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประ เภท เก็บตัว หน่วยงานควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ และควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของ ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการใช้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการพัฒนา บุคลิกภาพ เช่น การเข้ากิจกรรมทางสังคม (Social Activities) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การฝึกอบรมเข้มทางด้านมนุษยสัมพันธ์ เพราะการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็น เรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา

2. จากผลการวิจัยบุคลิกภาพในด้านการรับรู้ความเป็นจริง ด้านการพิจารณาตัดสินใจ ต่อสิ่งที่รับรู้ และด้านแบบนิยามที่ใช้ในการตัดสินใจนั้น พบว่า ส่วนใหญ่แล้วผู้นิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนประถมศึกษา มีบุคลิกภาพประเภทนี้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษา ฉะนั้น หน่วยงานควรให้การส่งเสริม ให้ความสนใจ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการวิจัย เรื่องบุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือชนิดอื่น ๆ เพื่อดูความสอดคล้องของบุคลิกภาพ

2. ควรมีการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ประถมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ